

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, în cauza penală în privința lui

Rotaru Petru XXXXX,

născut la XX XXXXX, originar din s. XXXXX, r-nul XXXXX, domiciliat în mun. XXXX, str. XXXXXXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 10 octombrie 2013 - până la 24 iunie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 16 iulie 2015 - până la 24 iunie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 03 august 2016 – până la 31 ianuarie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 iunie 2015, Rotaru Petru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27,190 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Rotaru Petru de către organul de urmărire penală a fost învinuit în aceea că, activând în funcția de șef al serviciului administrativ-tehnic din cadrul Centrului Comercial „Gemenii” din mun. mun. Chișinău, bd. Stefan cel Mare, nr. 136, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a comis tentativa de escrocherie în proporții mari în următoarele circumstanțe:

În perioada septembrie 2013, data concreta nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, Dediu Elena, cofondatorul SRL „Tricomoda”, care desfășura activitatea de comercializare a mărfurilor cu amănuntul în buticul nr.9, situat la

etajul 1, în incinta CC „Gemenii”, a solicitat administrației încheierea contractului de arendă în privința buticului menționat pentru o perioadă de încă 5 ani.

La 18 septembrie 2013, Dediu Elena a purtat o discuție cu reprezentantul administrației CC „Gemenii”, Rotaru Petru, care prin extorcare a pretins personal, pentru sine și pentru alte persoane bani în suma de 4000 Euro care, potrivit cursului BNM constituia 69650,8 lei, pentru a favoriza și grăbi semnarea contractului de arenda a buticului nr.9, din incinta CC „Gemenii” cu agentul economic administrat de Dediu Elena. În continuare, Rotaru P., întru realizarea aceluiași scop infracțional, la data 27.09.2013, aflându-se în ograda CC „Gemenii” SA, verbal și prin gesturi a pretins și apoi a primit de la Dediu E., bani în sumă de 1000 Euro, după care a fost reținut de colaboratorii CNA.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Rotaru P. conform învinuirii formulate în rechizitoriu, la amendă în sumă de 850 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative în cadrul agenților economici pe un termen de 2 ani.

În argumentarea soluției solicitate, procurorul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat probele administrate, deoarece partea acuzării a prezentat suficiente probe care, în opinia acestuia, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, acestea nefiind apreciate de instanță la justa lor valoare, și anume: declarațiile martorului Dediu E., stenograma interceptării convorbirii dintre martorul Dediu E. și inculpat, precum și alte probe, care au fost puse la baza învinuirii și, neîntemeiat a adoptat o sentință de achitare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, apelul declarat de acuzatorul de stat, a fost respins, ca nefondat.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat o sentință legală și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal a conchis că probele prezentate de partea acuzării nu confirmă că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, deoarece nu a fost demonstrată intenția inculpatului de a dobândi ilicit bunurile altei persoane și nici elementul înșelăciunii sau abuzului de încredere.

În speță cu certitudine s-a constatat că Dediu E. cunoștea despre faptul că inculpatul nu se ocupa de încheierea contractelor, de această chestiune se ocupau alte persoane, astfel că Rotaru P. nu corespunde calității de subiect special cerută

de norma penală incriminată, or în cazul componenței de infracțiune prevăzut la art. 190 alin. (2) lit. d) Cod penal, este necesar ca victima să creadă că infractorul își exercită atribuțiile de serviciu ori să fie convinsă de făptuitor că anume așa stau lucrurile.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită, casarea deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

- decizia contestă nu cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, or în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor propusă de acuzare și a ajuns la concluzia de menținere a sentinței de achitare urma să dezvăluie această concluzie și să se pronunțe asupra fiecărei probe aduse de procuror în sprijinul învinuirii, fapt care în speță nu a avut loc;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- probele prezentate de acuzare au fost eronat apreciate;

- prin declarațiile martorului Dediu E. cu certitudine s-a constatat că Rotaru P. a estorcat de la aceasta mijloace bănești sub pretextul de a determina conducerea CC „Gemenii” să încheie contract anume cu agentul economic pe care martorul îl reprezenta;

- procesul-verbal al interceptării și înregistrările comunicărilor cu stenograma anexată din 26.09.2013, precum și procesul-verbal al interceptării și înregistrării comunicărilor și înregistrării de imagini dintre Dediu E. și Rotaru P., nu au fost analizate amplu;

-concluzia instanței de fond prin care s-a menționat că fapta inculpatului cade sub incidența prevederilor art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal este neîntemeiată, or acțiunile acestuia întrunesc elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu;

- constatarea făcută de instanța de fond „nu Rotaru P. dar Banaru se ocupa de încheierea contractelor de arendă” greșit a fost interpretată de instanța de apel, deoarece anume acest fapt și dovedește intenția și scopul urmărit de inculpat de a însuși suma de bani solicitată de la Dediu E. și anume acest fapt dovedește că el pretindea suma indicată în actul de învinuire pentru sine.

7. Asupra recursului declarat a depus referință avocatul Moloșag N. în

numele inculpatului, care a solicitat declararea inadmisibilității recursului acuzatorului de stat, argumentând că instanța de apel în decizia adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-a pronunțat asupra tuturor probelor prezentate de părți, indicând în decizia sa toate temeiurile și motivele care au stat la baza soluției de respingere a apelului. Consideră că instanța de apel nu a admis careva derogări de la procedură precum și nici erori grave de fapt care ar fi afectat soluția instanței.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului.

Drept temei pentru recursuri s-a invocat art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept în cazul când decizia contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Sub acest aspect, se constată, că argumentele invocate de procuror în recursul declarat își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuate în cauză, inclusiv sub aspectul că judecând apelul, instanța de judecată nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și nu s-a pronunțat argumentat asupra tuturor probelor prezentate de partea acuzării, lăsând fără careva apreciere stenograma înregistrărilor interceptării convorbirii purtate de martorul Dediu E. și inculpat, din care rezultă că în momentul discuției Rotaru P. prin diferite expresii sugera ideea soluționării problemei semnării unor acte în schimbul unei sume de bani, fiind specificat că suma care urmează să-i fie

transmisă să fie în euro, și nu în dolari (f.d.23, vol. I).

În continuare, analizând decizia recurată Colegiul lărgit constată că instanța de apel doar a descris declarațiile martorului Dediu E., potrivit cărora anume Rotaru P. a estorcat de la ea bani pentru reîncheierea contractului de arendă, în caz contrar amenințând-o cu transmiterea dreptului de arendă altui arendator în cazul neexecutării condițiilor impuse, fără a le analiza în coroborare cu celelalte probe cercetate în ansamblu și fără a se pronunța asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel a tras o concluzie pripită privind respingerea apelului, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Generalizînd cele menționate mai sus, instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel și-a motivat insuficient decizia pronunțată și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar argumentele acuzatorului de stat referitor la faptul că instanța de apel nu a dat o apreciere tuturor probelor administrate în cauză, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, și-au găsit confirmare.

Așadar, Colegiul constată, că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat cerințele de judecare a apelului prevăzute în art.414 Cod de procedură penală, precum și nu a ținut cont de dispozițiile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, prin urmare temeiul invocat de recurent, prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și anume hotărârea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, persistă în cauză.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, se casează hotărârea atacată și se dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentîndu-și clar concluziile în decizia adoptată.

9. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, în cauza penală în privința lui *Rotaru Petru XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 02 martie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru